

PROGRAMMA 2018 – 2022
SAMEN SOCIAAL EN GROEN DOEN

Samen sociaal en groen doen	3
Samen Leven	4
<i>Verschillende mensen</i>	4
<i>Bewegen en ontspannen</i>	6
<i>Kunst & Cultuur</i>	7
<i>Veiligheid en openbare orde</i>	10
Zorg, welzijn en onderwijs	12
<i>Zorg dichtbij en mens centraal</i>	12
<i>Het hele leven is leren</i>	15
Economie, werk en inkomen	17
<i>Bedrijven als motor voor de samenleving</i>	17
<i>Vertrouw op talent</i>	18
Duurzaamheid	20
<i>Tempo richting klimaatneutraal</i>	20
Wonen	22
<i>Iedereen een betaalbare woning</i>	22
Openbare ruimte en verkeer	24
<i>De openbare ruimte is van ons allemaal</i>	24
<i>Verkeer: ga toch fietsen!</i>	25
Democratie	28
<i>Bestuur en democratie voor alle woerdenaren</i>	28
<i>Financiën</i>	31

SAMEN SOCIAAL EN GROEN DOEN

Met trots presenteren we het beleidsprogramma voor de raadsperiode 2018-2022. Trots op onze mooie club mensen die alle input bij elkaar heeft gebracht. Maar nog veel trotser op de manier waarop we dat hebben gedaan, met heel veel input van Woerdenaren: in diepte-interviews met kenners van een bepaald onderwerp, bij de huis-aan-huisgesprekken die we de afgelopen jaren hebben gevoerd, bij gesprekken op straat of op alle plekken waar Progressief Woerden zich de afgelopen jaren heeft laten zien.

In dat proces is zoveel gehoord en gezien dat we onmogelijk alles op hebben kunnen schrijven. Dan had je dagen nodig gehad om dit programma te lezen. Maar het heeft ons ontzettend geholpen om de grote lijnen te vinden waarlangs we de komende jaren politiek en maatschappelijk actief willen zijn als progressieve beweging. Want er staan ons grote uitdagingen te wachten en wij willen het vertrouwen van Woerdenaren krijgen om die uitdagingen op een groene en sociale manier, samen met inwoners aan te gaan.

Want Woerden is een geweldig mooie plek om te wonen, met een fantastisch bruisende binnenstad waar bijna elk weekend een mooi evenement wordt georganiseerd en drie prachtige dorpen waar je zó het groene hart inwandelt en waar de dorps aard zorgt voor omzien naar elkaar. Maar er zijn ook te veel mensen die de eindjes maar moeilijk aan elkaar kunnen knopen en waarbij niet altijd aanspraak wordt gedaan op hun talenten en interesses. Er zijn te veel mensen die meer dan 10 jaar moeten wachten op een geschikte woning. Er zijn Woerdenaren die zich niet helemaal welkom voelen. En er zijn politieke partijen die de groene ambities van de gemeente eigenlijk helemaal niet zo belangrijk vinden en dus niet willen investeren in gasloze wijken, circulaire economie, elektrisch vervoer, groene energie en meer bomen in wijken.

Dus zijn wij, de kandidaten van Progressief Woerden, tot op het bot gemotiveerd om te strijden voor een groen en sociaal Woerden, waar het stadhuis samenwerkt met de samenleving. In ieder geval doen wij dat graag, samen met jou. Je ziet ons vast (ook buiten verkiezingstijd) in je wijk of dorp, bij initiatieven die Woerden weer een beetje mooier maken, of gewoon bij het volgende evenement dat weer gepland staat. En als je ons niet tegenkomt? Dan kan je ons altijd persoonlijk bereiken. Op www.progressiefwoerden.nl vind je alle manieren om contact met ons te leggen.

Namens ons team,
Marieke van Noort
Lijsttrekker Progressief Woerden

SAMEN LEVEN

VERSCHILLENDE MENSEN

WAT IS ONZE VISIE?

In Woerden kun je zijn wie je bent ongeacht beperkingen, culturele achtergrond, geloof, taal, juridische status, huishoudvorm, leeftijd, seksuele identiteit, gender en economische positie. Je kan zeggen wat je vindt en je voelt je welkom en veilig. We erkennen verschillen en gaan hier ontspannen en respectvol mee om. Ook al is iemand anders dan jij: iedereen krijgt een kans. Daarom is het belangrijk dat iedereen gelijke kansen en vrijheden geniet.

In Woerden wonen mensen met verschillende achtergronden, overtuigingen en voorkeuren. Er wonen mensen die hier geboren en getogen zijn, en er zijn ook nieuwkomers. Woerden is een open samenleving. Toch is dat niet vanzelfsprekend. In de afgelopen jaren zijn de sociale tegenstellingen toegenomen in onze samenleving. Het is aan ons om nieuwkomers zoals vluchtelingen en arbeidsmigranten uit Oost-Europa en/of homoseksuele of Islamitische mensen te verwelkomen en 'in te sluiten'.

Progressief Woerden waardeert diversiteit en bevordert emancipatie. We nemen zoveel mogelijk drempels weg die mensen belemmeren om mee te doen aan het maatschappelijk leven. Vrijheid van opvatting en leefstijl staat voorop maar mag nooit de vrijheid van een ander begrenzen. Alle vormen van discriminatie en racisme wijzen we af. Progressief Woerden vindt het belangrijk dat ook scholen, (gemeentelijke) instellingen, verenigingen en buurthuizen actief discriminatie bestrijden. We willen dat alle publieke informatie toegankelijk is voor iedereen, dus ook voor laaggeletterden en mensen met een verstandelijke beperking. Tenslotte dient de samenstelling van werknemers in de publieke en semipublieke sector een afspiegeling te zijn van de samenleving als goed voorbeeld.

Dieren zijn ook een onderdeel van onze samenleving. Gelukkig geven de meeste mensen om het welzijn van dieren, maar dit is helaas niet altijd het geval. Denk maar aan de zwanendrifters van een paar jaar geleden. Progressief Woerden vindt het belangrijk dat ook het welzijn van dieren aandacht heeft van onze politiek en zet dit daarom op de kaart.

WAT HEBBEN WE BEREIKT?

- Als politieke partij zijn we steeds een trots en zichtbaar voorbeeld van diversiteit met een vrouwelijke voorzitter, veel variatie bij de actieve politici qua leeftijd, leefstijl, etnische achtergrond, geaardheid en (fysieke) beperkingen.
- Naar aanleiding van de ratificatie van het VN-verdrag voor mensen met een beperking hebben wij het initiatief genomen tot het opstellen van een breed inclusiebeleid. Inmiddels is de routekaart Inclusie aangenomen als startpunt van daadwerkelijk en concrete actie om lokaal inclusie te bevorderen. Inclusie betekent iedereen hoort erbij en niemand wordt uitgesloten.
- Op nationale coming outdag wappert de regenboogvlag op het gemeentehuis.
- We organiseerden het themacafe diversiteit samen met Sinar Maluku, de moskee en het COC
- Er komen genderneutrale toiletten in het nieuwe stadhuis
- De vrijwilligersinitiatieven Wij Zijn Woerden en Wij zijn Woerden Jong zijn enorm actief in het helpen van (jonge) statushouders hun plek te vinden in Woerden. Verschillende politici van Progressief Woerden dragen ook daar hun steentje bij.
- Realiseren van ruimhartige opvang van statushouders en asielzoekers
- Signaleren en agenderen van mogelijk etnisch profileren bij aanhoudingen allochtone jongeren, waarna de burgemeester op dit punt met de politie nieuwe afspraken heeft gemaakt.

- Bij de inrichting van de Rijnstraat specifieke check op toegankelijkheid voor blinden en slechtzienden
- Progressief Woerden heeft het dierenwelzijnsbeleid op de kaart gezet in de politiek. Er is nieuw dierenwelzijnsbeleid opgesteld, en in samenwerking met maatschappelijke organisaties zoals het dierenasiel heeft onze fractie dit beleid aangescherpt.

WAT WILLEN WE BEREIKEN?

Wij gaan voor een inclusieve Woerdense samenleving die vorm wordt gegeven voor en door iedereen. Onze programmapunten voor 2018-2022 zijn:

1. Voortvarende uitvoering van de routekaart inclusie en realiseren lokaal inclusiebeleid met concrete acties zoals:
  - een divers samengestelde gemeente en maatschappelijke dienstverlening, adviesraden, etc (o.a. op het vlak van gender, leeftijd, seksuele oriëntatie, culturele achtergrond).
  - Experimenteren met anoniem solliciteren bij gemeente en (semi-)publieke instellingen.
  - Inspelen op de diverse samenleving moet een speerpunt zijn in al het gemeentelijke beleid. Daarom willen we in alle gemeentelijk beleidsstukken terug zien dat er rekening mee is gehouden.
  - Openbare voorzieningen en evenementen worden steeds toegankelijker voor iedereen en met name voor mensen met een fysieke beperking. Met ondernemers en organisatoren wordt meegedacht hoe zij de toegankelijkheid kunnen vergroten. En de gemeente helpt hierbij, bijvoorbeeld door doventolken beschikbaar te stellen als er behoefte aan is, voor openbare bijeenkomsten.
  - We zetten vaart achter het wegnemen van fysieke en mentale drempels bij maatschappelijke voorzieningen zoals sport, cultuur en het openbare leven.
  - Publieksinformatie van de gemeente wordt in eenvoudig taalgebruik beschikbaar gesteld. Zo kunnen laaggeletterden, mensen met een verstandelijke beperking en mensen die nog niet zo goed Nederlands spreken de informatie ook begrijpen. Ook bij maatschappelijke organisaties stimuleren we eenvoudig taalgebruik.
  - Bevorderen deelname aan politiek en bestuur zoals een cursus kiezen en stemmen voor mensen met een verstandelijke beperking.
  - Voorlichting op scholen en maatschappelijke organisaties over diversiteit in leefstijl, etniciteit en geaardheid
  - Steunen en stimuleren van emancipatie-initiatieven binnen culturele en religieuze groepen.
2. Ruimhartige opvang en actieve opstelling in het verwelkomen van nieuwkomers
  - Voldoende opvangvoorzieningen voor vluchtelingen, asielzoekers. Als het nodig is om mensen in Nederland humaan te huisvesten, vangt Woerden meer vluchtelingen op dan wettelijk verplicht.
  - Bed, bad, brood voor personen zonder verblijfsvergunning.
  - Stimuleren en faciliteren van bedrijven en verenigingen om vluchtelingen aan te nemen en te laten participeren.
  - Een jaarlijks feest voor alle nieuwe inwoners in Woerden: Warm Woerdens Welkom
  - taallessen voor anderstalige nieuwkomers.
  - specifieke aandacht en maatschappelijke begeleiding bij inburgeringstrajecten voor vluchtelingen.

3. Geen discriminatie en geen racisme

- Bij gevallen van discriminatie en racisme staan we voor een pro-actieve aanpak om hierover in onmiddellijk gesprek te gaan met het doel dit te stoppen met als uiterste mogelijkheid dat vergunningen worden ingetrokken, subsidies stopgezet en gemeentelijke faciliteiten ontzegd.
- Zeker mensen in publieke functies mogen niet discrimineren. Progressief Woerden houdt daarom scherp in de gaten of er sprake is van etnisch profileren bij bijvoorbeeld BOA's en de politie. Ook mogen trouwambtenaren wat ons betreft geen (homo)stellen weigeren te trouwen.

BEWEGEN EN ONTSPANNEN

WAT IS ONZE VISIE?

Bewegen is gezond! Dat weet iedereen, maar lang niet iedereen doet het. In de samenleving van nu is het aansluiten bij een klassieke sportclub minder vanzelfsprekend dan een tijd terug. Maar in die sportclubs bloeit het verenigingsleven nog altijd door de inzet van ontzettend veel enthousiaste vrijwilligers. Daarom helpen we de sportclubs met subsidies. Maar anderzijds stimuleren we andere vormen van bewegen die vrijblijvender zijn, en ook bereikbaar voor mensen met een minimuminkomen. Denk bijvoorbeeld aan hippe plekken waar jongeren kunnen skaten en freerunnen in de openbare ruimte of speeltoestellen in elke wijk, voor alle leeftijden. Maar ook zoiets simpels als watertappunten voor fietsers en hardlopers.

Één van de mooie dingen van onze gemeente is dat we voor ontspanning van mens en dier zowel het stadse als de natuur dichtbij hebben. Iedereen kan zo de polders van Zegveld en Kamerik in fietsen, van de natuur genieten in de Kievit in Harmelen, ontspannen op recreatieve plekken zoals het Oortjespad/de Eend of de recreatieplas of een boottochtje maken over de Rijn, de Singel en de Greft. Maar we kunnen ook feesten op een dance-event of genieten van straattheater of nachtcultuur. Zo is er voor ieder wat wils, en kan je lekker afwisselen wat je doet in je vrije tijd. Wij zetten graag in op die diversiteit in onze gemeente. Daarvoor beschermen we het groene deel van onze gemeente en maken we dat zo nodig beter geschikt voor recreatie. Daarvoor stimuleren we ook Woerdenaren om met goede ideeën te komen voor evenementen, of zoiets leuks als het stadsstrandje. Wij letten er hierbij scherp op dat zo veel mogelijk recreatie vrij toegankelijk is, zodat mensen met een smalle beurs ook mee kunnen doen!

Typisch Woerdense evenementen zoals de Koeiemart, de verenigingsspellen in Zegveld en Kamerik en de Septembermarkt in Harmelen dragen we een warm hart toe. Het is wel belangrijk dat ook import-Woerdenaren zich betrokken (kunnen) voelen hierbij.

Juist de variatie maakt Woerden dus tot zo'n leuke gemeente. Wat ons betreft moet de citymarketing dan ook veel meer uitdragen dan kaas en koeien. Woerden, de parel in het Groene Hart.

WAT HEBBEN WE BEREIKT?

- Woerdense sportclubs houden nog steeds hun hoofd boven water en bieden met enorme inzet van alle vrijwilligers heel veel mensen een plek om met plezier en ambitie hun sport uit te oefenen. Veel sportclubs denken ook actief mee met het toegankelijker krijgen van hun sport voor mensen met een (verstandelijke of lichamelijke) beperking. We hebben de kosten voor de sportclubs gelijk kunnen houden, waardoor de clubs met al hun vrijwilligers door kunnen gaan met hun goede werk.
- Met verschillende projecten als 'een stapje fitter' stimuleren we bewegen bij doelgroepen die dit van nature niet veel doen, zoals ouderen en mensen met een smalle beurs.

- Al gaat de ontwikkeling ons niet snel genoeg, er is eindelijk een goed initiatief voor de ontwikkeling van de recreatieplas tot een echte plek voor ontspanning. Wij zijn hierbij alert op de vrije toegang tot de plas en niet-betaalde voorzieningen.
- Er is, vooral door Woerdenaren zelf, een mooie nieuwe recreatieplek ontwikkeld 'Batenstein buiten'. De gratis toegang maakt het een gewilde plek voor heel veel Woedense jeugd. Ook kinderen met een beperking kunnen zich hier door slimme en leuke voorzieningen heel goed vermaken.
- Landgoed Bredius, de Kievit in Harmelen en het Breeplantsoen in Kamerik wordt door veel Woerdenaren gewaardeerd en er zijn ook veel Woerdenaren die zich vrijwillig inzetten voor het behoud van deze prachtige groene parels in onze gemeente. De gemeente faciliteert waar nodig deze initiatieven.
- De zwembaden worden sinds een aantal jaar naar tevredenheid beheerd door Woerden Sport. Daarmee zijn we af van de commerciële partij die zich niet echt interesseerde voor het nut van de zwembaden voor de Woerdense samenleving.
- Op heel veel plekken zijn de speeltuinen gerenoveerd en geschikt gemaakt voor bredere doelgroepen, óók voor kinderen met beperkingen.
- We vragen actief aan de samenleving om initiatieven te nemen op het gebied van vrije tijd en recreatie. De gemeente probeert deze initiatieven de ruimte te geven door zo min mogelijk bureaucratie toe te passen en faciliterend te zijn.
- Leden en politici van Progressief Woerden zijn zeer actief in allerlei clubs en burgerinitiatieven die bijdragen aan een veelzijdig Woerden.

WAT WILLEN WE BEREIKEN?

De lijn die we hebben ingezet zetten we door en verbeteren we op het gebied van:

- Toegankelijkheid van (sport)voorzieningen voor mensen met een beperking
- Voldoende sportgelegenheden en verenigingen in alle wijken en kernen
- Sport toegankelijk voor iedereen ongeacht inkomen, alle kinderen moeten op een sportclub kunnen.
- Meer groene recreatie door faciliteren hiervan in de openbare ruimte zoals watertappunten, elektrische laadpalen voor fietsen, goed verlichte hardlooproutes
- Ruimte voor recreatieve initiatieven en terugdringen regels
- Ruim baan voor nog meer evenementen voor alle doelgroepen
- City marketing verbreden. Veelzijdigheid benadrukken. Niet alleen de boerenmarktstad.
- Faciliteren van al het vrijwilligerswerk op het gebied van sport en recreatie door het verminderen van regels en actiever samenwerken tussen gemeente en clubs en verenigingen.

KUNST & CULTUUR

WAT IS ONZE VISIE?

Woerden is een bruisende gemeente met een rijke culturele geschiedenis. Niet alleen in de stad, maar ook in de omliggende dorpen en het landschap is deze nog overal te zien. Maar er is niet alleen het verleden, ook in het heden is er in Woerden op cultureel gebied veel te zien en te beleven. Met onze brede samenstelling aan inwoners en hun initiatieven, is het culturele leven in Woerden de laatste twintig jaar alleen maar rijker geworden.

Als gevolg van de economische crisis van afgelopen jaren, is er door alle overheden fors bezuinigd op kunst en cultuur. Er waren andere prioriteiten en kunst en cultuur was dan al gauw het offer. In de gemeente Woerden zijn deze besparingen gelukkig beperkt gebleven. Progressief Woerden heeft

zich hier sterk voor gemaakt en met resultaat. Zo zijn alle culturele voorzieningen in stand gebleven en bleef er ruimte voor evenementen. Ook zijn beeldbepalende monumenten behouden gebleven.

Om de sterke laagdrempelige cultuur te behouden moeten de bekende culturele instanties met elkaar blijven samenwerken met speciaal oog voor een vroege (multi)culturele kennismaking bij jongeren. Kleinschalige initiatieven om de Woerdense cultuur te verrijken moeten makkelijker structurele subsidies kunnen krijgen, nu kan dat alleen op projectbasis. Ook vinden wij het van groot belang dat culturele voorzieningen in Harmelen, Kamerik en Zegveld behouden blijven of worden uitgebreid. Kunst en cultuur zorgt namelijk voor verbinding in de samenleving en stimulans van creativiteit bij inwoners. Kortom, kunst en cultuur is er voor iedere Woerdenaar in de hele gemeente!

WAT HEBBEN WE BEREIKT?

- Ondanks de economische crisis zijn de vijf grote cultuurinstellingen in Woerden (Klooster, KUVO, Stadsmuseum, bibliotheek en Cultuurplatform) behouden gebleven. Progressief Woerden heeft er voor gezorgd dat eerder aangekondigde bezuinigingen werden teruggedraaid. De vijf grote cultuurinstellingen werken nu beter samen en kunnen dat met minder geld.
- Cultuur is toegankelijker geworden. Zo zijn er meer, en ook beter betaalbare muzieklessen voor de jeugd en is er bij de bibliotheek meer aandacht voor lezen en alfabetisering. Door de wijziging van armoedebeleid kunnen gezinnen met een smalle beurs niet alleen geld krijgen om kinderen te laten sporten, maar ook voor culturele activiteiten. Hierdoor kunnen alle kinderen hun talenten beter ontwikkelen, niet alleen de kinderen van rijkere ouders.
- Progressief Woerden wilde een modernisering van kunst en cultuur: veel aandacht voor laagdrempelige (gratis) culturele activiteiten en verbinding met nieuwe Woerdenaren. We wilden 'van collectie naar connectie' gaan en dit heeft tot verbinding geleid.
- In Woerden heeft iedereen in principe de mogelijkheid iets te organiseren voor stad, dorp, buurt of straat. Wij hebben ernaar gestreefd dat dit mogelijk is. De gemeente Woerden heeft haar beleid gewijzigd naar een meer faciliterende overheid. Maar in de praktijk lukt dat nog niet altijd. Er zijn goede voorbeelden, zoals de realisatie van het dorpshuis Harmelen, maar bij andere initiatieven stonden gemeentelijke regels soms hinderlijk in de weg.

WAT WILLEN WE BEREIKEN?

- In de samenleving is veel behoefte aan plekken waar mensen samen kunnen ondernemen, elkaar ontmoeten en waar nieuwe initiatieven kunnen ontstaan. We willen daarom in ieder dorp en op drie plekken in Woerden een 'huis van alles' realiseren. Een moderne en hipper, variant op buurthuizen. Hier komt welzijnswerk, lokaal ondernemerschap, culturele vrijplaatsen, wijkgericht werken en publieksfuncties zoals de bibliotheek bij elkaar. Het dorpshuis Harmelen is al een goed voorbeeld hiervan. De bibliotheek leent zich ook prima om door te ontwikkelen tot een 'huis van alles', met voor de bibliotheekfunctie extra aandacht voor multimedia en alfabetisering en laaggeletterdheid. Nu de andere plekken nog!
- Het imago van Woerden als bruisende stad bevorderen met van alles te doen en voor elk wat wils. Hierbij is Woerden meer dan 'kaas en koeien'. Er kan nog meer ruimte komen voor bijvoorbeeld dance-events, een buitenzwemlocatie en andere initiatieven. De initiatieven zullen genomen worden door Woerdenaren, de gemeente heeft een meewerkende en faciliterende houding.

- Ook hebben we ruime aandacht voor kunst en cultuur in Harmelen, Kamerik en Zegveld en initiatieven hiertoe. Voorbeelden hiervan zijn de Sleutelclub in Kamerik en het dorps huis in Harmelen. De gemeente dient initiatieven op de dorpsagenda's te steunen.
- De huidige subsidiemogelijkheden voor kunst, historie en cultuur blijven bestaan, maar worden aangevuld met de mogelijkheid voor structurele subsidie voor kleinschalige initiatieven via het cultuurplatform. Voor het organiseren ervan werkt en denkt de gemeente actief mee.
- De samenwerking tussen de grote cultuurinstellingen breidt zich uit naar minder voordehand liggende stakeholders: bedrijven en verenigingen. Ook wordt samenwerking gezocht met niet-westerse culturen in Woerden. Progressief Woerden is alert op de toegankelijkheid voor alle Woerdenaren. Niet alleen financieel, maar ook voor mindervaliden, laaggeletterden, nieuwe Woerdenaren en anderen met een traditioneel grotere afstand tot deelname aan kunst en cultuur. Kunst en cultuur moet inclusief zijn en blijven.
- Kinderen worden gestimuleerd om in aanraking te komen met kunst en cultuur. Daarvoor is het nodig meer bekendheid te geven aan het kunnen gebruiken van het maatwerkfonds voor culturele doeleinden.
- Behoud en uitbreiding van de culturele voorzieningen in het centrum, waarbij we goed moeten kijken naar spreiding over verschillende locaties, om overlast op één plek niet te groot te laten worden. Een mogelijkheid hierbij is het gebied bij de Cattenbroekerplas, maar ook het stadspark.
- Veel ruimte voor cultuur in de Wasserij op het Defensie-eiland. Versterking door de gemeente bij de ontwikkeling daarvan. We willen de mogelijkheid van een creatief centrum op het Defensie-eiland openhouden, met hierbij ruimte voor bijvoorbeeld exposities en cursussen.
- Een centrale vuurwerkshow met oud & nieuw is een eerste stap op weg naar een particulier vuurwerkvrije gemeente. Door een hartstikke gave show te organiseren, willen we Woerdenaren stap voor stap verleiden om zelf geen vuurwerk meer te kopen en af te steken. Want in Woerden vieren we dan oud & nieuw steeds vaker met z'n allen in het centrum. Progressief Woerden wil dus op termijn van het particuliere vuurwerk af. Omdat het afsteken grote risico's meebrengt door ongelukken, het schade aan het milieu toebrengt en doordat heel veel mensen en dieren angstig zijn voor de knallen.

VEILIGHEID EN OPENBARE ORDE

WAT IS ONZE VISIE?

Woerden is best een veilige gemeente. Zeker als het om feitelijke veiligheid gaat in relatie tot criminaliteit. Dat gaat niet vanzelf, de doelgerichte maatregelen in de hazelaarstraat, de achterstraat en bij de inbraken in Harmelen zijn bijvoorbeeld hard nodig geweest om criminaliteit in te dammen. Maar veiligheid gaat ook over je veilig kunnen bewegen in het verkeer. Losliggende fietspaden met goede verlichting maken het verkeer veiliger en stimuleren mensen om zich met de fiets door de gemeente te bewegen.

Onze visie op veiligheid is dat je inzet vooral gericht moet zijn op het voorkomen van criminaliteit en andere onveilige situaties. Zo zetten we liever in op wijkgericht werken en stevig jongerenwerk dan op BOA's die bonnen uitschrijven voor overtredingen. Inzet op hippe plekken waar jongeren graag naar toe gaan, en waar je naast sporten ook laagdrempelig kan praten over je problemen zorgt ook voor preventie.

Progressief Woerden is kritisch op inzet van camera's en andere personeelsvolgsystemen die een inbreuk doen op privacy. Vaak versterken dergelijke maatregelen het gevoel van onveiligheid in plaats van bij te dragen. Als je een camera ziet hangen denk je al snel: hier is het niet pluis.

Maar natuurlijk moet de openbare orde ook gehandhaafd worden en criminaliteit bestreden. De aard van een vergrijp is bepalend voor de zwaarte van het bestrijden ervan. Keihard bij zware criminaliteit, een zachte corrigerende hand bij een licht vergrijp. Mensen terugzetten op het goede spoor en hen daarbij goed ondersteunen werkt vaak beter dan alleen maar sancties en straffen.

Het elkaar aanspreken in straat, buurt, wijk, club of vereniging is voor Progressief Woerden een belangrijk aanvullend sociaal instrument. Wijkplatforms en wijkambtenaren spelen hier een belangrijke rol. Whatsappgroepen zijn belangrijke hulpbronnen als ze op de juiste wijze worden gebruikt.

WAT HEBBEN WE BEREIKT?

- Om te voorkomen dat een groep jongeren de criminele kant op gaat, is met succes streetcornerwerk ingehuurd. Zij houden de jongeren weg bij de criminaliteit en begeleiden hen op een positieve manier richting werk of studie.
- Het jeugd- en jongerenwerk is heel belangrijk voor Progressief Woerden, juist voor de preventieve werking hiervan en de veiligheidsbeleving in wijken en dorpen. Dit hebben wij bij alle discussies over veiligheid stevig naar voren gebracht. Met als resultaat dat er niet verder op bezuinigd is. Maar de 24 uur jeugdwerk is voor goede inzet op preventie echt te weinig!
- Met succes hebben we, door het delen van praktijkervaringen, het etnisch profileren van de politie in Woerden op de kaart gezet in de gemeenteraad. Het mag niet zo zijn dat je huidskleur ertoe leidt dat je wekelijks staande wordt gehouden.
- Bij verkeersdiscussies in de gemeenteraad vragen wij telkens aandacht voor de veiligheid van fietsers en voetgangers. Bijvoorbeeld bij de uitrit van de parkeerplaats van het winkelcentrum Snel en Polanen, bij de realisatie van de randwegen Harmelen en bij de optimalisatie van de Boerendijk-Rembrandtlaan.
- Twee plekken waar criminaliteit georganiseerd werd, zijn hard aangepakt: twee louche panden (in de Achterstraat en de Hazelaarstraat) zijn gesloten. Om de sociale veiligheid in de buurt te herstellen in de Hazelaarstraat zijn proportioneel, tijdelijk, camera's geplaatst. Dit heeft de veiligheid in het wijkje verbeterd. Monitoring van de veiligheidssituatie gebeurt nu is permanent.

- We hebben geprobeerd Woerden aan te laten melden voor de landelijke pilot regulering wietteelt. Om de wietteelt en de bevoorrading van de coffeeshop uit de illegaliteit te halen. Helaas was er te weinig politiek draagvlak voor.

WAT WILLEN WE BEREIKEN?

- Continueren van persoonsgerichte aanpak (zware criminaliteit) en streetcornerwork (bij jongeren die kwetsbaar zijn om richting criminaliteit te gaan).
- Extra investeren in jeugd- en jongerenwerk. Dit draagt bij aan tegengaan overlast en preventie wat betreft risicjongeren. De huidige formatie willen wij verdubbelen.
- Formatie wijkboa's kan beter omgezet worden in formatie wijkgericht werken en bovengenoemd jeugd en jongerenwerk.
- Blijvende aandacht voor het gesprek met de politie dat etnisch profileren wordt voorkomen.
- De inzet van politie en BOA's minder dichttimmeren in beleid dan nu het geval is. Zij moeten juist ruimte hebben om van speerpunt te wijzigen als de actuele situatie daarom vraagt.
- Aanpak onveiligheid fietsers en voetgangers Steinhagenseweg door het aanleggen van een fietstunnel of fietsbrug.
- Het is goed dat het traject boerendijk-rembrandtlaan de komende tijd een opknapbeurt krijgt die met name de veiligheid voor fietsers moet verbeteren. Wij blijven pal achter deze keuze staan.
- Betere straatverlichting, in het bijzonder bij fietspaden en voetpaden. Ook moeten fietsers zichtbaar zijn door groen laag te houden tussen een vrij liggend fietspad en huizen of de autoweg.

ZORG DICHTBIJ EN MENS CENTRAAL

WAT IS ONZE VISIE?

In Woerden zorgen we voor elkaar. Zo'n 2800 vrijwilligers zijn actief bij 29 organisaties. We genieten van onze sterke samenleving en zijn er trots op. We vinden wel dat de gemeente er moet zijn als vangnet als je het in je eentje niet redt; met zorg en ondersteuning die nodig is om je eigen leven te kunnen leiden zoals je het zelf wilt ongeacht wie je bent en wat je denkt. Want het draait wat ons betreft om jou. We vinden ook dat jij zelf degene bent die bepaalt (eigen regie) wat je nodig hebt en hoe je wilt dat dit wordt geregeld. Een uitzondering is alleen aan de orde als de veiligheid van jezelf en anderen (kinderen) in het geding is, huiselijk geweld en kindermishandeling zijn onacceptabel en in dat geval nemen we wel de regie over.

We willen dat in iedere wijk en kern voorzieningen zijn voor iedereen, jong en oud. Om elkaar te ontmoeten, om plezier te hebben, maar ook om steun en hulp te krijgen. Het 'huis van alles' is daarvoor zeer geschikt (zie Kunst en Cultuur).

Kinderen en Jongeren in Woerden moeten zorgeloos kunnen opgroeien in hun eigen omgeving. Progressief Woerden zet daarom in op het vroegtijdig signaleren en voorkomen van problemen op latere leeftijd.

Als kinderen, jongeren of hun ouders problemen hebben dan gaan we met ze om de tafel. Samen zoeken we dan naar bij hun leven passende oplossingen. Progressief Woerden wil dat elke oplossing aansluit bij het leven van de mensen waar het om gaat. Schotten tussen professionals of systemen zijn er om weggehaald te worden. Zorg is zorg, of je nu oud of jong bent en zo lang als nodig is en in de vorm die je nodig hebt. Er zijn voldoende soorten professionele zorg beschikbaar. We gaan uit van vertrouwen in de kunde van de professional en brengen regels en kaders terug tot het noodzakelijke. We vinden het belangrijk dat de zorgprofessionals die voor ons als inwoners werken ervan uitgaan van dat we zelf altijd de regie hebben.

Wij zijn ervan overtuigd dat als de gemeente nog meer inzet op voorkomen van problemen, ontschotting in de zorg en inzet op het ondersteunen van mantelzorgers, vrijwilligers en eerste lijnszorg, de zorg uiteindelijk niet alleen beter, maar ook goedkoper wordt. Omdat dure vormen van zorg daarmee meer worden voorkomen. De dure vormen van zorg blijven zo beschikbaar voor mensen die dit ècht nodig hebben.

WAT HEBBEN WE BEREIKT?

Afgelopen jaren stonden in het teken van de transitie van alle zorg naar de gemeente met nieuwe wet- en regelgeving volgens de WMO, de nieuwe Jeugdwet en de afbouw van de AWBZ. Voor Progressief Woerden een van de belangrijkste thema's in de afgelopen jaren. We zijn trots op wat we, met onze wethouder Yolanda Koster, hebben weten te realiseren:

- Een integrale toegang met WoerdenWijzer voor alle zorg, sociaal makelaars die er zijn als het allemaal erg ingewikkeld is en onafhankelijke ondersteuning om op terug te vallen als je het niet goed vindt gaan. Want de mensen staan centraal en het systeem moet daarbij helpen. Het thema 'mensen eerst!' was een uitstekende leidraad voor deze veranderingen
- De introductie en aantoonbare groei van het PGB (PersoonsGebonden Budget) waarbij je met je eigen budget zorg in kan kopen. Maar we weten ook dat niet iedereen uit de voeten kan met een PGB. Daarom ook Zorg in Natura, die aansluit bij het dagelijks leven. Omdat dat voor kwetsbare mensen soms veel prettiger is. Voor inwoners van Woerden is er wat te kiezen. Daarom hebben we ook met zoveel mogelijk zorgaanbieders contracten afgesloten.

- De wijk of het dorp is het niveau waarop dingen worden georganiseerd. De informele zorg heeft extra aandacht gekregen. Daar waar functies samen gevoegd kunnen worden, zoals Dorpshuis Harmelen, had dat de voorkeur. Door Zegvelders is de coöperatie Zegveld Zorgt opgezet; ondersteund door de gemeente.
- Voldoende geld, zoals een investeringsfonds, om innovatie te stimuleren. Progressief Woerden heeft dit investeringsfonds de afgelopen periode kunnen organiseren waarmee veel vernieuwing is gefinancierd.
  - Mooie voorbeelden van nieuwe concepten dankzij het investeringsfonds zijn het Thuishuis, Automaatje en Welzijn op recept.
  - Samen met betrokken inwoners en organisaties is lokaal Inclusiebeleid tot stand gekomen, de Routekaart voor Inclusie. (zie hoofdstuk ‘verschillende mensen’)
  - We pakken armoedeproblematiek vernieuwend aan met ‘Mobility Mentoring’. Kern is dat (financiële) ondersteuning niet vasthangt aan regeltjes maar aan wat doelmatig is en past bij het leven en de behoeften van mensen.
  - We hebben samen met de gemeente Delft het integrale Persoonsgebonden budget (iPGB) en het integrale Gezinsgebonden budget (iGGB) ontwikkeld.
  - Om inwoners zo veel als mogelijk eigen regie te laten houden, ook als je veel zorg nodig hebt, is de Inwonercloud gemaakt.
- We balen ervan dat ziekenhuiszorg en nu ook huisartsenpost en eerste hulp verdwijnen uit Woerden. Onze wethouder heeft zich de tandjes gestreden om dit te voorkomen, maar de landelijke politiek en de zorgaanbieders en zorgverzekeraars trokken hier aan het langste eind. Wel hebben we dit steeds op de agenda gezet van de organisaties zelf en de landelijke politiek en we zijn en gaan op zoek naar alternatieven voor bereikbare lokale ziekenhuis en huisartsenzorg.
  - Samen met een aantal omliggende gemeentes, met Vierstroom/Fundis en met het Antonius/Hofpoort is het Zorgpension ontwikkeld: als je even niet thuis kunt blijven maar als het ziekenhuis geen optie is dan is er het Zorgpension.
  - Alternatieven voor de huisartsenpost worden ten tijde van het schrijven van het verkiezingsprogramma actief onderzocht door onze wethouder, met verschillende partijen.

WAT WILLEN WE BEREIKEN?

1. Een zorgzame samenleving (nulde lijn)

Iedere wijk en kern krijgt een eigen zorgbudget waarmee op maat zorg en welzijnsactiviteiten kunnen worden georganiseerd door wijk- en dorpsbewoners zelf. Voor overstijgende zorg die niet past in het reguliere aanbod is er een Woerdenbreed zorgfonds.

Steeds meer oudere Woerdenaren vereenzamen. Wij willen dat niemand verpietert achter de geraniums. Thuisbezoeken (van het Thuishuis), Automaatje en Zorgpension zijn een goede start om ouderen te blijven betrekken bij de samenleving. Nieuwe initiatieven die hieraan bijdragen, stimuleren we, zoeken we op en omarmen wij.

Door het uitvoeren van de routekaart voor inclusie (zie hoofdstuk verschillende mensen) wordt de samenleving toegankelijker voor mensen die in het leven soms ondersteuning nodig hebben. Ruim 2800 Woerdense vrijwilligers maken dat wij met elkaar zorgen voor elkaar. Vrijwilligers verdienen ondersteuning bij het waarmaken van hun ideeën. Mantelzorgers verdienen meer waardering, erkenning en steun.

2. Zorg voor iedereen en altijd (eerste lijn)

Er is voldoende, passende, samenhangende en toegankelijke zorg voor iedereen van alle leeftijden, leefstijlen, etnische achtergrond, geaardheid, gender en inkomen. WoerdenWijzer is daarvoor de goed bereikbare ingang waar iedereen terecht kan en zich met respect behandeld voelt. Een eigen bijdrage voor WMO-zorg hoort daar vanzelfsprekend niet bij, want dit werpt drempels op voor

mensen met een laag inkomen. Woerden Wijzer moet naast de kortdurende toegang en de intensieve sociaal makelaars ook de mogelijkheid krijgen om de tussenvorm te bieden: casemanagement. Hierdoor hoeven mensen minder snel doorverwezen te worden naar intensievere en duurere tweedelijns zorg en blijft de hoge kwaliteit van ondersteuning gewaarborgd. Een belangrijk verbeterpunt is de samenwerking tussen verschillende vormen van zorg in de eerste lijn, zeker ook in de keten van jeugdzorg.

3. Goede specialistische zorg is altijd beschikbaar als het nodig blijkt (tweede lijn)

Door als gemeente breed te contracteren met alle soorten (specialistische) zorg is er voldoende keuzemogelijkheid, zowel met een PGB als met Zorg in Natura. Voor kinderen en jongeren, maar ook voor ouderen, is er ten alle tijden deskundige hulp en zorg beschikbaar die nodig is en aansluit bij het leven en de keuzes van de mensen. Kinderen die niet thuis kunnen blijven wonen plaatsen we liever in een pleeggezin dan in een tehuis. Pleegzorg wordt daarom extra gepromoot en hoeft niet te stoppen bij 18 jaar (verlengde pleegzorg).

Wij zorgen dat iedereen zo lang mogelijk thuis kan blijven wonen. Als dat niet meer gaat, zetten wij ons in voor kleinschalige en warme (verpleeghuis)zorg en beschermde woonvormen zoals het Oudenhuis en het Thuishuis. Hierbij is het belangrijk dat ook ouderen hun eigen identiteit kwijt blijven kunnen op de plek waar ze wonen.

4. Goede zorg is betaalbaar

Wij willen dus vooral fors inzetten op de zorgzame samenleving en de eerste lijnszorg. Hierdoor kunnen we een flink deel van de aanspraak op dure tweede lijnsvoorzieningen voorkomen, maar we sturen niet financieel. We blijven sturen op de inhoudelijke kwaliteit van de zorg en zorgen ervoor dat de zorg die nodig is in de tweede lijn kwalitatief goed en beschikbaar is. Wij accepteren dan ook geen wachtlijsten. Het zicht op de financiële consequenties van deze keuzes, het financieel effect, willen we deze periode wel verbeteren.

5. Medische zorg

Huisartsenzorg en spoedeisende eerste hulp moet 24 uur per dag en 7 dagen per week beschikbaar en goed bereikbaar zijn voor alle inwoners van Woerden. (We zoeken naar goede alternatieven voor het verdwijnen van de huisartsenpost en de SEH van het Hofpoort, zoals een alternatieve huisartsenvoorziening, gratis vervoer naar de ziekenhuizen, een zorghotel als voorziening om na ziekenhuisopname in Woerden zelf te herstellen).

6. Eigen keuzes en zelf de regie

De inwoner heeft de regie bij de keuzes rond zorg die gemaakt worden. De inwoner is eigenaar van de eigen gegevens en kan die altijd inzien (doorontwikkelen Inwonercloud). Alle hulpverleners, zowel betaalde als vrijwillige, zijn zich bewust van deze eigen regie en respecteren de privacy. Je kunt altijd ergens makkelijk terecht om je te ondersteunen. We willen een lokale (kinder)ombudsfunctie instellen waar je terecht kunt voor persoonlijke ondersteuning als je ontevreden bent over de gemeente of een gemeentelijke organisatie (zoals Ferm Werk). Er is een representatieve en sterke vertegenwoordiging van inwoners in de vorm van een participatieraad. En we willen ook een kinderraad om gevraagd en ongevraagd te adviseren.

7. Vernieuwen en vertrouwen

Stimuleren en investeren in vernieuwende zorg- en welzijnsconcepten zoals E-health, Er-op-af, cannabis als geneesmiddel. De nadruk ligt op preventie. Alle type aanbieders op het gebied van zorg, jeugdhulp, welzijn en participatie moeten nauw samenwerken en samen met inwoners komen tot nieuwe vormen van zorg en ondersteuning die passen bij de visie en ambities van Woerden. We willen dus veel van de zorgprofessionals, maar tegelijkertijd willen we dat die professionals hun tijd vooral besteden aan de mensen die ze ondersteunen. We vertrouwen daarom op de

professionaliteit van deze hulpverleners en maken afspraken met hen op hoofdlijnen, niet op details om te controleren.

HET LEVEN IS LEREN

WAT IS ONZE VISIE?

Iedere dag leren we! Op het werk, in het dagelijks leven, maar niet te vergeten: op school. Van jongs af aan sturen we onze kinderen op het pad naar het echte leven en zelfs wanneer we in het echte leven aankomen leren we nog door. We zijn het erover eens dat onderwijs van enorm groot belang is en daarom willen we dat iedereen de kans heeft om het maximale uit het onderwijs te halen; kind, tiener en volwassene. Onderwijs is meer dan alleen taal en wiskunde, het is ook samen leren leven. We willen dat de laatbloeiers goed kunnen doorstromen en stapelen op de middelbare school; van praktijkonderwijs tot het gymnasium. Wij streven dus naar een onderwijssysteem van gelijke kansen en behandeling.

Om die kansen te benutten is een zo breed mogelijk aanbod van onderwijs nodig. Dus is voor alle kinderen in Woerden onderwijs beschikbaar. Openbaar, bijzonder en speciaal onderwijs. Dit is nodig zodat ieder kind het onderwijs kan kiezen dat bij hem/haar past. Wij vinden het belangrijk dat er goed onderwijs is voor de kinderen die het lastiger vinden om te leren. We weten allemaal dat ieder kind een talent heeft en wij vinden dan ook dat ieder kind het maximale uit dat talent moet kunnen halen.

Daarnaast willen wij graag een groenere wereld en zetten wij ons in voor de duurzaamheid binnen de scholen. Naast duurzaamheid willen wij op iedere school een prettige leeromgeving houden, wat essentieel is voor een zo goed mogelijke jeugd. School is natuurlijk niet alleen een plek om te leren, maar ook om te spelen en nieuwe contacten te maken. Al met al zet Progressief Woerden zich in voor een web van onderwijs waar iedereen zijn kansen tot het uiterste benut!

WAT HEBBEN WE BEREIKT?

In de afgelopen vier jaar heeft Progressief Woerden zich voornamelijk sterk gemaakt voor het voorkomen dat kinderen van de leerplicht worden ontheven. Wanneer een minderjarig kind van de leerplicht ontheven wordt kan dit enorme (negatieve) gevolgen hebben voor de toekomst van het kind. Progressief Woerden heeft samen met onze wethouder Yolan Koster zich voor deze kinderen ingezet, zodat geen kinderen meer uit de leerplicht ontheven hoefden te worden.

Het Minkema College in Woerden wilde het technisch onderwijs weghalen uit de VMBO- locatie. Wij hebben dit aangekaart en geprobeerd te stoppen, maar jammer genoeg mag de gemeente hier geen invloed op uitoefenen.

We hebben veel aandacht gevraagd voor de kinder- en peuteropvang in Woerden, zodat ook deze voorzieningen zouden verbeteren en iedereen er gebruik van zou kunnen maken.

WAT WILLEN WE BEREIKEN?

Jezelf zijn op school

We willen bereiken dat op iedere school iedere leerling gelijk wordt behandeld en zichzelf kan zijn. Maakt niet uit welk geloof, huidskleur, gender, seksuele voorkeur, talent of beperking je hebt. Door voorlichting te geven over diversiteit vanaf de basisschool zouden we dit kunnen bevorderen (bijvoorbeeld d.m.v. de KUVVO).

Begeleiding op school is cruciaal en daarom moet dit van goede kwaliteit zijn. Begeleiding op het punt van pesten, goed overleg met ouders en meer aandacht aan verzuim en probleemgevallen zijn dan ook van zeer groot belang. We willen de bureaucratie binnen scholen verminderen en juist meer

terugvallen op het gesprek tussen ouder, kind en school. Ook wordt elke overgang tussen scholen (van bv de middelbare school naar een vervolgopleiding) goed begeleid (bv door het maatjesproject).

Een goede duurzame leeromgeving

Duurzaamheid is ontzettend belangrijk. Daarom zet Progressief Woerden zich in om alle scholen in Woerden klimaatneutraal te maken. Een goede leeromgeving is veilig en een plek waar de leerling zich prettig in voelt. Daarom is het van belang dat de school en zijn omgeving schoon is en er veiligheidszones rondom scholen zijn of dat die eventueel verbeterd worden. Daarnaast is het stimuleren van speeltuinen en avontuurlijke schoolterreinen een belangrijk punt voor Progressief Woerden. Speelsterreinen stimuleren kinderen om meer te leren over de natuur en om meer te bewegen. Er moeten dan ook genoeg speelsterreinen beschikbaar zijn na schooltijd.

Een breed onderwijsaanbod vergroot kansen

Iedere oudere of volwassen lerende wil de beste school die bij hem, haar of hun kind past. Het liefst wil Progressief Woerden een openbare school in iedere kern of wijk. Ook is op het VMBO een breed genoeg aanbod op k- en b-niveau van groot belang. Op het MBO vooral niveau 1 en 2 opleidingen, want juist deze groep leerlingen is er niet bij gebaat ver weg naar school te moeten. Door deze opleidingen te behouden voorkomen wij voortijdig schoolverlaten.

Binnen het volwassenenonderwijs is een belangrijke taak het onderwijs aan nieuwkomers, vluchtelingen en hun familie die in Woerden aan het integreren en inburgeren zijn. Dit onderwijsprogramma bestaat dan uit taallessen en werkervaring. Voor statushouders die al kunnen werken en/of al werken moet een duaal traject mogelijk zijn waarin het beheersen van Nederlandse taal wordt gecombineerd met een beroepsopleiding met vakkennis of werk. Deze taallessen moeten ook in de avond beschikbaar zijn. Ook moet het volwassenenonderwijs (en tweede kans onderwijs, het VAVO) behouden worden in Woerden.

Thuiszitters zijn nooit acceptabel. Iedereen verdient goed onderwijs en een school om zich op te ontwikkelen. Daarom zetten wij ons sterk in voor een school vinden voor deze thuiszitters, zodat ieder kind bij voorkeur in Woerden onderwijs krijgt.

En verder...

- Kinderen worden niet ontheven uit de leerplicht. Leren is een grondrecht van ieder kind.
- Wij willen dat alle kinderen vanaf de middelbare school een eigen smartphone hebben en thuis een computer zodat ze op een normale manier kunnen communiceren met school en vrienden. Hiervoor zien we voor gezinnen die rond het minimum leven mogelijkheden in het maatwerkfonds (armoedebeleid)
- De gemeente moet een voorbeeldfunctie vervullen als het gaat om het leveren van stage- en werkervaringsplaatsen op alle niveaus. Ook moet de maatschappelijke stage in Woerden blijven.
- Progressief Woerden is voorstander van kindcentra waar voorzieningen voor kinderen gecombineerd zijn. Denk dan aan kinderopvang, voorschoolse educatie, basisonderwijs, sport & recreatie en jeugdzorg, zodat alle partijen met elkaar kunnen communiceren (ook bij conflicten), van elkaar kunnen leren en elkaar kunnen versterken.

BEDRIJVEN ALS MOTOR VOOR DE SAMENLEVING

WAT IS ONZE VISIE?

Woerden is een krachtige en ondernemende gemeenschap. Dat zie je als je op zaterdag in de stad loopt: Er is altijd van alles te doen!

En we zien dat de ondernemers in Woerden de toekomst serieus nemen. De ondernemersvisie voor Woerden van de samenwerkende ondernemersverenigingen is een ambitieuze en verbindende visie die de volle steun krijgt van Progressief Woerden. Wij waarderen de enthousiaste, betrokken ondernemers van Woerden enorm en willen dat de gemeente nauw blijft samenwerken met deze groep en tegelijkertijd nieuwe ondernemers faciliteert om voet aan de grond te krijgen in Woerden. Duurzaamheid, circulaire economie en gewoon goed wonen en werken voor alle Woerdenaren zijn de thema's voor de toekomst. Voor een goede, duurzame samenwerking hanteren wij de uitgangspunten van dialoog, gezamenlijk eigenaarschap en een gezamenlijke stip aan de horizon, die we elk jaar een stapje verder weg plaatsen zodat de ambities hoog blijven om aan maatschappelijke opgaven te werken.

De komende twintig jaar zullen we belangrijke veranderingen zien in automatisering, robotisering, innovatie en de arbeidsmarkt. In de snel veranderende wereldeconomie moeten we daarom vol inzetten op duurzame economie en een inclusieve arbeidsmarkt waar ieders talenten, interesses en mogelijkheden volledig en op maat worden benut. De rol van de gemeente is om de maatschappelijke energie aan te boren, samen een richting uit te zetten en dan stapje voor stapje met elkaar op weg te gaan.

WAT HEBBEN WE BEREIKT?

- Er is een stevige impuls gegeven aan lokale economie met het Economisch Actieprogramma dat in 2015 is ingezet met steun van Progressief Woerden. Woerden Werkt, de Beursvloer, Kom binnen bij bedrijvendag, de bussinesscoaches en de Kaasacademie zijn inmiddels ingevoerd en leveren zichtbare resultaten die bijdragen aan bedrijvigheid, werkgelegenheid en arbeidsparticipatie.
- Ondernemersvisie Woerden 2030 is opgesteld samen met Woerdense ondernemers (POVW) met de brede invalshoek van maatschappelijk verantwoord, vitaal en duurzaam ondernemen. Een basis om lokaal economisch beleid verder op te ontwikkelen.
- Er is een Binnenstadsvisie (Nota Kloppende Binnenstad) met aandacht voor binnenstadsondernemers, belevingswinkelen en toegankelijkheid. De Binnenstadsmakelaar draagt bij aan een bruisende binnenstad waar veel te doen is en zo weinig mogelijk leegstand.
- Er is een aanzet voor herstructurering bedrijventerreinen en daaraan gekoppeld een aanvraag voor 6 HA (schuifruimte) om economie en werkgelegenheid een nieuwe impuls te geven.
- De winkels mogen open op zondag. Progressief Woerden heeft daarvoor de wijzigingen in de verordening opgesteld en een meerderheid in de raad steunde deze wijzigingen.

WAT WILLEN WE BEREIKEN?

Voorrang voor maatschappelijk verantwoord en duurzaam ondernemen

- Progressief Woerden wil ondernemers belonen die actief werk maken van maatschappelijk verantwoord ondernemen (MVO), bijvoorbeeld een duurzaamheidslening bij het verduurzamen van bedrijfsgebouwen. De vormen bepalen we samen met de ondernemers.
- Om dat kracht bij te zetten, neemt de gemeente MVO-vereisten op in aanbestedingen, zoals duurzame en klimaatneutrale bedrijfsvoering, een leven lang leren, mensgericht personeelsbeleid (bijvoorbeeld ruimte voor mantelzorgtaken). De actieve controle op naleving van cao's door gemeentelijk gecontracteerde bedrijven is een ondergrens.
- Samen met ondernemers en de Provincie werken we verder aan de ingezette plannen voor herstructurering bedrijventerreinen en daarop aansluitend meer schuifruimte door de extra 6 hectare bedrijventerrein. We willen samenhang en clustering per type bedrijf (dienstverlening bij elkaar, industrie bij elkaar, etc.). De bedrijven met veel vrachtverkeer komen zo dicht mogelijk bij de A12 zodat de vrachtwagens niet meer door woongebieden hoeven en de druk op Woerden West afneemt. We geven voorrang aan innovatief, duurzaam en maatschappelijk verantwoord ondernemen. Middelland vormen we om naar woonruimte en werkruimte voor kleine zelfstandigen.
- Samen met lokale ondernemers en vakbonden willen we dat er een plan komt om werkgelegenheid te laten groeien en de kansen van de herstructurering bedrijventerreinen en extra ruimte daadwerkelijk te verzilveren met banen voor Woerdenaren.
- De gemeente denkt en werkt mee met ondernemers om bedrijfsinvesteringszones te starten.
- De gemeente zoekt de 'unusual suspects' (creatieve ondernemers met 'out-of-the-box-aanpak') actief op om hun ideeën mogelijk te maken. Wij zien dat juist nieuwe ondernemers een steuntje in de rug kunnen gebruiken om ook hier in Woerden aan de slag te gaan.

VERTROUW OP TALENT

WAT IS ONZE VISIE?

Ferm Werk heeft de afgelopen jaren hard gewerkt om inwoners met een grote afstand tot de arbeidsmarkt beter op weg te helpen. Dat blijft ook nodig, omdat er altijd mensen in onze samenleving zullen zijn die slechts met moeite de weg vinden naar meedoen en werken. Wij willen dat Ferm Werk gaat voor een persoonsgerichte benadering en een transparante en klantvriendelijke organisatie. Wij gaan uit van een positief mensbeeld, voor ons geen beleid op basis van sancties en repressie, wij geloven niet in een verplichte tegenprestatie die niet bijdraagt aan het ontwikkelen van talenten. We experimenteren liever met basisinkomen en regelvrije bijstand.

WAT HEBBEN WE BEREIKT?

- In 2015 signaleerde Progressief Woerden een veelheid aan signalen over Ferm Werk via allerlei kanalen. De signalen waren klachten en pijnlijke ervaringen over de dienstverlening en vooral over de bejegening. Progressief Woerden verzamelde alle signalen en maakte een krachtig statement dat mede heeft geleid tot grote veranderingen bij Ferm Werk qua

organisatie, werkwijze en vooral cultuur. Nieuwe leiding en een verbeterplan uitgaande van een positief mensbeeld in plaats van argwaan, repressie en arrogantie.

- We zorgden met de motie 'Werk moet lonen' dat wanneer mensen werken met een uitkering er ook in Woerden de premie wordt uitgekeerd die volgens de participatiewet mogelijk is.
- Ondanks de verplichting volgens de participatiewet hebben we in Woerden geen uitvoering gegeven aan de tegenprestatie: we laten het niet gebeuren dat mensen met nutteloos werk gedengreerd worden.
- Er is een nieuw armoedebeleid opgesteld dat uitgaat van coaching om duurzaam uit armoede te komen (Mobility Mentoring) en een maatwerkfonds als steuntje in de rug: niet waar je recht op hebt is de basis van inkomensondersteuning, maar dat wat je echt helpt om je te (blijven) redden in het leven.

WAT WILLEN WE BEREIKEN?

Participatiewet

We willen dat alle cliënten van Ferm Werk op maat en persoonsgericht worden geholpen. Meer dan nu moet recht gedaan worden aan de individuele talenten en interesses van de cliënten.

- Dat vraagt stevige innovatie in de manier van werken van de Ferm Werk-professionals. Garantiebannen en beschut werk moeten mogelijk blijven voor mensen bij wie dit past. Daarnaast willen we het aanbod aan detacheringsbanen en werkervaringsplaatsen vergroten door samenwerking tussen Ferm Werk en werkgevers. Re-integratietrajecten gaan uit van een positief mensbeeld: mensen willen aangesproken worden op hun talenten. In Woerden dus geen mensonterende sancties en verplichte nutteloze tegenprestaties.
- Inzetten op samenwerking met ondernemers en andere domeinen, zoals het sociaal domein, welzijn en cultuur. Oplossingen voor inwoners hoeven niet per se in het domein van de Participatiewet gevonden, als ze inwoners maar helpen om stapsgewijs toe te groeien naar gewaardeerde sociale rollen die bij hén passen. Het systeem is niet leidend, resultaat telt.
- De governance van de organisatie en haar dienstverlening moet versimpeld worden. De meerwaarde van Ferm Werk ligt in het samenballen van specialistische expertise, die tegelijkertijd beleids- en productmatig flexibel is om aan te sluiten bij de wensen van de vier gemeenten.

Basisinkomen, bijstand en andere inkomensregelingen.

- Progressief Woerden is voorstander van experimenten die lijken op het basisinkomen (zoals een regelvrije bijstand) waarbij mensen met een bijstandsuitkering loskomen van argwaan, sanctieterreur en regeldruk. We gaan alle mogelijkheden benutten om hen die vrijheid te geven.
- We willen de ingezette beleidslijn van aanpak armoede met maatwerk (mobility mentoring) wordt voortgezet.
- Een voedselbank zou niet nodig moeten zijn, maar zolang armoede niet is uitgebannen ondersteunen en stimuleren we alle voorzieningen en initiatieven die zorgen dat Woerdenaren kunnen rondkomen. Doe voedselbank doet heel veel goed werk, maar moet nu eindelijk een vaste locatie krijgen om hun werk goed te kunnen blijven doen.

TEMPO RICHTING KLIMAATNEUTRAAL

WAT IS ONZE VISIE?

Progressief Woerden wil duurzamer gedrag zo makkelijk en aantrekkelijk mogelijk maken voor onze inwoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties. Met als uiteindelijke doel om in 2030 klimaatneutraal te zijn en onze grondstoffen zo duurzaam mogelijk te (her)gebruiken. Makkelijk en aantrekkelijk maken betekent dat wij als gemeente oog moeten hebben voor de momenten waarop mensen duurzamere keuzes kunnen maken. Bedrijven met groei- of verhuisplannen helpen wij met een locatie die ook een duurzame gebruik van gerecyclede grondstoffen mogelijk maakt. En de kans geeft om afvalstromen een tweede leven te geven. Burgers die gaan verhuizen of verbouwen krijgen direct advies en een renteloze lening om te investeren in verduurzaming.

De luchtkwaliteit in Woerden kan beter, met name rondom wegen waar het verkeer vaak vaststaat. Beter luchtkwaliteit bereiken we niet door dat verkeer te verplaatsen naar nieuwe (rand-)wegen, want die trekken vooral extra verkeer aan. Wij geloven meer in het verbeteren van doorstroming van bestaande wegen, het slimmer plaatsen van bedrijven met veel vrachtverkeer en het aantrekkelijker te maken om de fiets te pakken. Juist in de zakelijke vervoer is nog een wereld te winnen. (zie hoofdstuk ondernemen, werk en inkomen)

Bodemdaling is een belangrijke uitdaging voor Woerden, met name in het buitengebied. Het kunstmatig verlagen van het grondwater versnelt dat proces en is niet langer verantwoord. Dat betekent dat wij een ander soort landbouw dan de moderne melkveehouderij nodig hebben. Samen met boeren en het Veenweide Innovatiecentrum willen wij werken aan alternatieve verdienmodellen. Bijvoorbeeld met een lichter soort koeien, een minder intensieve bedrijfsvoering of alternatieve gewassen. Het ontwikkelen van markten daarvoor is een gezamenlijke inspanning.

Nederland streeft naar een Circulaire Economie in 2050. Dat vraagt een goede afstemming van overheid en verschillende bedrijven. De reststroom van het ene bedrijf is de grondstof voor een andere. Om het gebruik van reststromen concurrerend te maken is een slim ruimtelijk beleid nodig. Volgens Progressief Woerden te beginnen met het gebied rond de milieustraat. Het moet veel makkelijker worden voor burgers om spullen die nog waarde hebben tweedehands aan te bieden. En spullen die nog gerepareerd kunnen worden voor een tweede leven moeten ook niet meteen in de afvalbak belanden. Wij willen organisaties als de tweedehandswinkels, Repaircafe Woerden en de milieustraat logisch ten opzichte van elkaar plaatsen. Misschien wil Sleutelclub Kamerik ook meedoen?

Het afvalbeleid is afgelopen jaar grondig verandert. Het 'belonen voor minder restafval' was een idee van Progressief Woerden en is uniek in Nederland. De komende jaren willen wij vooral kijken wat daar goed en niet goed gaat. En waar nodig een beetje bijsturen. Wij willen aandacht houden voor de kwaliteit van de gescheiden afvalstromen. Want vooral goed gescheiden afvalstromen zijn in de praktijk hoogwaardig te recyclen. In wijken waar het GFT afval om praktische redenen nog niet gescheiden ingezameld wordt gaan wij dat wel mogelijk maken. Er zijn vele creatieve oplossingen in het land voor deze stroom.

WAT HEBBEN WE BEREIKT?

- We hebben in de gemeenteraad de grote ambitie uitgesproken om in 2030 klimaatneutraal te zijn. We zetten daarop in door samen met het bedrijfsleven en inwoners goede plannen te maken om dit te bereiken.
- We investeren in sporthallen om ze klimaatneutraal te maken
- We hebben met GroenWest afgesproken om alle bestaande sociale huurwoningen op energielabel B te krijgen.
- Duurzaam Woerden is opgericht als motor voor de verduurzaming van de samenleving. Progressief Woerden heeft hier samen met een paar inwoners het initiatief toe genomen en onze mensen zijn er nog steeds actief bij betrokken.
- Nieuw afvalbeleid “belonen bij minder aanbieden restafval” was een idee van Progressief Woerden. Wij zijn er trots op dat wij de eerste gemeente van Nederland zijn die op deze manier werkt aan het doel om meer afval te scheiden.

WAT WILLEN WE BEREIKEN?

- De ambitie ‘Woerden klimaatneutraal 2030’ staat voor ons als een paal boven water. We moeten dan ook alle zeilen bijzetten om dit te bereiken. Daarvoor is het hard nodig dat afscheid nemen van oude weerstanden, zoals die tegen windmolens. Wil je de ambitie serieus nemen dan plaatsen we die windmolens dus! Want dit is een zeer kostenefficiënte manier om schone energie op te wekken. Natuurlijk willen we ook dat veel meer daken benut worden voor zonnecellen. Waar regeltjes in de weg liggen pakken we die aan.
- Net als iedereen willen wij niet dat er onder Molenvliet gas gewonnen gaat worden. Maar willen wij onszelf daarbij serieus nemen, zal Woerden zelf zo snel mogelijk van het gas af moeten gaan. Nieuwbouwhuizen zijn wat ons betreft dus altijd klimaatneutraal en gasloos. Bij bestaande bouw stimuleren we eigenaren om gasloos te worden door duurzaamheidsleningen en subsidies.
- Samen met de Woerdense makelaars, installatiebedrijven en bouwmarkten proberen wij nieuwe huizenbezitters te verleiden om bij aanschaf of verbouwing gelijk in verduurzaming te investeren. Daartoe blazen wij de duurzaamheidslening nieuw leven in. En kijken we waar aanvullende subsidies nodig zijn.
- We gaan ondernemers waar mogelijk helpen met het inzichtelijk maken van de business case van duurzame investeringen. En daar waar een beetje hulp nodig is om die rond te maken stellen wij subsidies beschikbaar.
- Bomen dragen veel bij aan schone lucht, groenbeleving en verleiden tot meer fietsverkeer. Progressief Woerden wil komende jaren 1000 extra bomen erbij in Woerden en de plicht tot het opnieuw planten van een nieuwe boom in de wijk waar een boom wordt gekapt.
- Woonwerkverkeer per fiets gaan we fors stimuleren, de lease-auto is nu nog vaak een arbeidsvoorwaardelijk extraatje voor werknemers met alle gevolgen voor drukte op de wegen en duurzaamheid die daarbij horen. Wij gaan werkgevers helpen met een fietsvriendelijker mobiliteitsbeleid. En ze belonen als het lukt om personeel op de fiets te krijgen dat niet per se met de auto hoeft te komen.
- We gaan bedrijven en burgers helpen om steeds zuiniger met (elkaars) grondstoffen en spullen om te gaan. Zo geven we vorm aan een lokale transitie naar de circulaire economie. We nemen concrete initiatieven zoals deze: haal met name in wijken met veel sociale huur het grof vuil eens in het kwartaal weer op. Maar doe dit wel laat op de middag, zodat de rest van de dag andere Woerdenaren goede spullen uit het grof vuil kunnen halen en uiteindelijk ook de kringloopwinkels een ronde kunnen rijden op zoek naar herbruikbare spullen.

IEDEREEN EEN BETAALBARE WONING

WAT IS ONZE VISIE?

Woerden is een heerlijke gemeente om in te wonen. De meeste voorzieningen en de gezellige drukte van een stad in de kern Woerden. En een groene omgeving om lekker in te recreëren en prachtige dorpen waar je rustig kunt wonen daaromheen. Maar in Woerden wonen is niet voor iedereen even makkelijk. Wachttijden voor een sociale huurwoning zijn inmiddels meer dan tien jaar. En er is nauwelijks een betaalbare koopwoning te krijgen, zeker niet in de dorpen. Voor mensen met een wat lager salaris die aangewezen zijn op huur is het daardoor lastig, net als voor starters op de koopmarkt. Dat moet veranderen en is een taak van de lokale politiek. Hierbij moeten we binnen de huidige grenzen van bebouwing blijven, want die mooie groene omgeving moet wel groen blijven.

Naast de beschikbaarheid en betaalbaarheid van woningen is duurzaamheid een belangrijk aandachtspunt. Bestaande en nieuwe woningen moeten zo duurzaam mogelijk worden. Dat zorgt voor lagere woonlasten, meer wooncomfort en zorgt dat wij onze aarde leefbaar houden. Investeren in verduurzaming van de eigen huur- of koopwoning moet de gemeente veel aantrekkelijker maken, met advies voor slimme investeringen en aantrekkelijke subsidies en leningen.

Progressief Woerden wil dat de gemeente veel beter zijn best gaat doen om voor meer betaalbare woningen voor Woerdenaren te zorgen, huur én koop. Projectontwikkelaars krijgen wat ons betreft veel minder ruimte voor dure woningen en worden verplicht om een veel groter aandeel goedkopere woningen te bouwen. En die niet allemaal tegelijk in de verkoop doen, zodat de kans groot is dat ze door een Woerdense woningzoekende gekocht worden.

Ook willen wij dat er meer betaalbare huurwoningen bijkomen. Zowel sociale huurwoningen als vrije sector; huurhuizen in de prijsklasse net boven de sociale huurgrens. Dat laatste stimuleert doorstroming van mensen die nu in een sociale huurwoning blijven wonen terwijl hun inkomen te hoog is. Daardoor snijdt het mes aan twee kanten.

WAT HEBBEN WE BEREIKT?

- Op initiatief van Progressief Woerden heeft de gemeenteraad het college de opdracht gegeven om te zorgen voor kortere wacht- en zoektijden voor een sociale huurwoning.
- Op initiatief van Progressief Woerden stond ook afgelopen periode weer een verplicht aandeel van 25% betaalbare woningen bij nieuwbouwprojecten in het coalitieakkoord en is dat ook bereikt bij de projecten die zijn gerealiseerd.
- Het huishuis en het oudenhuis (innovatieve woon-zorgvoorzieningen voor ouderen) zijn in de raad besproken en krijgen onze steun. Concrete financiële ondersteuning heeft het echter niet gehaald in de raad.

WAT WILLEN WE BEREIKEN?

- Wij willen maatregelen zien waarmee het college komende periode ook echt gaat zorgen dat die wachttijden korter worden. Dus nog meer sociale huurwoningen bijbouwen, zorgen voor betaalbare koop- en huurwoningen in de vrije sector via bestemmingsplannen en de doorstroming meten en stimuleren. Het keiharde doel is om deze vier jaar de wachttijd voor sociale huur te halveren. Alles wat daaraan bijdraagt moet uit de kast getrokken worden. Dit heeft voor Progressief Woerden de hoogste prioriteit. Een absoluut minimum is dan 25% sociale huurwoningen bij nieuwbouw.
- De komende vier jaar willen we het Schilderskwartier van het gas af. Het project dat hiervoor net met inwoners is opgestart gaat samen met die inwoners verder.
- Een woonbeleid op maat voor wijken en vooral de dorpen. Juist in de dorpen zien we een gebrek aan betaalbare huur- of koopwoningen. Daardoor komt de lokale jeugd en de inwoner met een wat krappere beurs maar moeilijk aan een woning die past. Lokaal woonbeleid zorgt er ook voor dat wij rekening kunnen houden met lokale waarden als groen en bereikbaarheid van voorzieningen.
- Bij de plannen voor woningbouw op Middelland liggen grote kansen voor het verminderen van de wachttijd voor sociale huurwoningen. Wat ons betreft past het in de omgeving om op middelland hoogbouw toe te staan.
- Een adviesdienst die burgers helpt bij bepalen wat de slimste investeringen zijn voor het duurzamer maken van de eigen woning. Zodat iedere euro die een Woerdenaar daaraan uitgeeft tot maximaal milieurendement, woonlastenbesparing en verbetering van het comfort leidt.
- We willen de OZB verhogen met 2% om de opbrengst hiervan direct in te zetten voor het subsidiëren van verduurzaming eigen woningen. Zo kunnen huiseigenaren geld verdienen met verduurzaming, terwijl huiseigenaren die niks doen een beetje meer betalen.
- We blijven ons inzetten om innovatieve woon-zorgconcepten voor ouderen (maar ook andere kwetsbare groepen mensen) te realiseren.

OPENBARE RUIMTE EN VERKEER

DE OPENBARE RUIMTE IS VAN ONS ALLEMAAL

WAT IS ONZE VISIE?

De openbare ruimte is van ons allemaal en daarom verdient het goed onderhoud. Het is het meest zichtbare onderdeel van de gemeente, iets waar alle inwoners en bedrijven belasting voor betalen en waar kleine en grote veranderingen direct opvallen. Er is enorm veel betrokkenheid bij de openbare ruimte. Gelukkig maar, want een goed onderhouden buitenruimte verhoogt de leefbaarheid, de veiligheid en de onderlinge betrokkenheid in onze stad. Het is een visitekaartje van de gemeente en iets om trots en zuinig op te zijn. Dat hierop te veel bezuinigen averechts kan werken is de afgelopen jaren duidelijk geworden. Gelukkig is er inmiddels een inhaalslag geweest op achterstallig onderhoud. En inmiddels is voor Woerdenaren veel beter te zien hoe de planning van het onderhoud voor de komende tijd eruit ziet.

Maar een keurig onderhouden groen is voor Progressief Woerden onvoldoende. Wij willen een echte bloeiende stadsnatuur. Het is heel goed dat de gemeente is gestopt met het gebruik van het gif bij het bestrijden van onkruid op straat. Bijen, planten en de diverse vogels van Woerden profiteren van deze maatregel. Waar zo'n stap in het verleden voor extra kosten zorgde, is dat laatste jaren steeds minder. Het groen kan nog extra aan natuurwaarde winnen als we beter ons best doen om het in de nacht echt donker te laten zijn, zodat ook de nachtdieren als vleermuizen en uilen in Woerden een plek blijven vinden. Daarom willen wij straatverlichting met sensoren langs groenstroken en parken.

Een andere zorg is het kappen van bomen. Vaak is dat door ziekte onvermijdelijk, maar dan moet er wel een boom op ongeveer dezelfde locatie voor in de plaats komen. Wij willen dat het beleid voor iedere gekapte boom er binnen de gemeente ook weer een boom geplant wordt per wijk, of het liefst per straat uitgevoerd wordt. Ook de tuinen van Woerdenaren kunnen helpen bij het creëren van meer natuur. Zo zorgen meer bloemen en planten en minder stenen in tuinen voor minder wateroverlast bij forse regenbuien en profiteert de stadsnatuur daarvan. Meer insecten, vogels en kleine zoogdieren zijn een aanwinst voor de stad.

WAT HEBBEN WE BEREIKT?

- Terugdraaien bezuinigingen in het beheer van de openbare ruimte
- Actieplan achterstallig onderhoud openbare ruimte
- Via internet al meer zicht op de planning van het onderhoud
- Samen met burgerinitiatief bomenkap van Kempensingel tegengehouden
- Herplant van bomen in Harmelen samen met inwoners vormgeven
- Het Brediuspark wordt goed beheerd door vrijwilligers. Ook door onze handen uit de mouwen te steken dragen wij hieraan bij.

WAT WILLEN WE BEREIKEN?

- We willen Woerdenaren stimuleren om samen aan de slag te zijn met (groen)onderhoud. Inwoners die zelf de verantwoordelijkheid van een stuk groen of een speeltuin op zich willen nemen worden daar flink bij geholpen.
- Komende vier jaar komen er 1000 bomen bij en het herplanten van een nieuwe boom voor een gekapte boom in diezelfde straat of wijk.

- Het onderhoud van de openbare ruimte moet nog inzichtelijker worden voor Woerdenaren. Wij willen een openbare planning zodat iedereen kan zien wanneer zijn of haar straat aan de beurt is voor (groen-)onderhoud en dit systeem wordt breed bekend gemaakt.
- Minder reclame in de openbare ruimte. Progressief Woerden stoot zich aan toenemende reclame langs wegen en sportparken. De opbrengsten voor de gemeente zijn zeer beperkt, dan kunnen we daar beter mee stoppen.
- Bodemdaling is een serieus probleem. Duurzame oplossingen voor de lange termijn, zoals het onderhouden van het hele dorp Kanis zijn forse investeringen. Progressief Woerden wil beter zicht krijgen op de kosten en baten van dergelijke investeringen en tegelijkertijd werk maken van meer innovatieve oplossingen (zoals drijvend bouwen) Zie hoofdstuk duurzaamheid
- Woerdenaren die bijdragen aan meer biodiversiteit en waterbestendigheid door voor meer groen en minder tegels in de tuin te kiezen gaan wij verder helpen door samen met hen met 'operatie Steenbreek' aan de slag te gaan. Zo nodig met een financiële prikkel om tegels uit de tuin te slopen.
- We willen een breed pakket aan maatregelen om zwerfafval verder terug te dringen. Meer prullenbakken in de parken en langs drukke routes. En slimme maatregelen om mensen te verleiden om de boel schoon te houden.
- De Rijnstraat: we zouden het ontzettend mooi vinden als het het burgerinitiatief Rijngracht lukt om tot een Rijngracht te komen. We werken mee door actief mee te denken, samen geld te zoeken (bijvoorbeeld bij Europa), maar steken er geen gemeentelijk geld in. Tot die tijd maken we de Rijnstraat autovrij en zijn fietsers er te gast.
- We willen vaart maken met het realiseren van een crematorium. Rijnhof is overduidelijk de beste plek voor de realisatie hiervan.

VERKEER: GA TOCH FIETSEN!

WAT IS ONZE VISIE?

Progressief Woerden streeft naar veilig, schoon en duurzaam verkeer en vervoer in onze gemeente. Dat begint met het aantrekkelijk maken van veilig, schoon en duurzaam gedrag in het verkeer. Want uiteindelijk zijn het onze inwoners en de bezoeker van onze stad die het moeten doen als zij aan het verkeer deelnemen. Concreet betekent dit dat wij het aantrekkelijker willen maken om de (elektrische) fiets te gebruiken. Bijvoorbeeld door veel meer fietspaden vrijliggend te maken, zoals ook onze verkeersvisie aanbeveelt. Meer oplaadplekken voor de elektrische fiets stimuleert het gebruik ervan.

Daarnaast willen wij elektrisch vervoer laten groeien door Woerdenaren kennis te laten maken met elektrische auto's. De infrastructuur die daarvoor nodig is stimuleren we ruimhartig. Ook ondernemers willen wij zoveel mogelijk helpen de switch naar elektrisch vervoer te maken, te beginnen met de bezorgbrommers.

Progressief Woerden is heel tevreden met de verkeersvisie die onze inwoners en een aantal belangenorganisaties opgesteld hebben. Wij streven ernaar om die zoveel mogelijk te realiseren. Uiteraard binnen de grenzen van betaalbaarheid en rekening houdend met andere zaken die wij belangrijk vinden, zoals onze mooie groene omgeving. Progressief Woerden gelooft maar zeer beperkt in de toegevoegde waarde van extra (rand-)wegen. In de praktijk maken die vooral extra

verkeer mogelijk en zorgen die maar beperkt voor het verbeteren van de veiligheid en de doorstroming. Daarnaast zijn nieuwe wegen erg duur. Dat geldt houden wij liever vrij voor zinvoller investeringen in Woerden.

Maar uiteraard hebben wij wel oog voor de knelpunten in de gemeente die om een oplossing vragen. De drukte op het tracé Rembrandtlaan - Jozef Israëlslaan – Boerendijk wordt komende tijd al aangepakt door het verbeteren van de bestaande wegen en de kruispunten. En ook de opening van de Zuidelijke Randweg gaat daar nog een bijdrage aan leveren. Wij willen extra aandacht voor het verminderen van vrachtverkeer door verkeersintensieve bedrijven slimmer te huisvesten dicht bij de A12. (zie hoofdstuk ondernemen, werk en inkomen)

Urgenter is wat ons betreft de drukte op de Steinhagenseweg. Die verdient een onderzoek naar slimme oplossingen. Met name het kruisen van het fietsverkeer door schooljeugd in de ochtendspits op een onoverzichtelijke rotonde moet snel anders, door een fietstunneltje of fietsbrug. Ook de dorpskern Harmelen vraagt nog wat optimalisatie na de herinrichting van de Dorpsstraat. Wij willen onderzoeken of het aansluiten van de Reijercopse overgang op de Randweg Harmelen verlichting kan bieden. Tot slot kan de Woerdense centrumring nog een stuk veiliger, te beginnen met het beter afdwingen van de maximumsnelheid van 30 km/u, maar wat ons betreft zou die centrumring een 'auto-te-gast'-straat moeten worden.

WAT HEBBEN WE BEREIKT?

- Besluitvorming over het verbeteren van de doorstroming in Woerden West. Met dit pakket maatregelen hebben we een kosten-efficiënte aanpak voor het traject Rembrandtlaan-Boerendijk gevonden. Daardoor is een praktisch onbetaalbare Westelijke Randweg (vergelijkbaar met 15% OZB verhoging) niet nodig.
- Woerden kent over het algemeen een prima fietsinfrastructuur. Door bezuinigingen op het onderhoud van de openbare ruimte werden sommige fietspaden wat slechter van kwaliteit. Die bezuinigingen zijn teruggedraaid, zodat de kwaliteit van de fietspaden weer toeneemt.

WAT WILLEN WE BEREIKEN?

- Ondernemers krijgen hulp bij een fietsvriendelijk mobiliteitsbeleid. En worden waar mogelijk beloofd voor iedere werknemer die ze uit de auto krijgen.
- Slimme oplossingen voor knelpunt Steinhagenseweg. Deze moet eerst onderzocht worden. Wij denken dat bij bebouwing van de Snellerpoort de autoweg verschoven moet worden langs het spoor en niet meer langs het winkelcentrum. Maar de fietstunnel of fietsbrug kan alvast snel gerealiseerd worden.
- Snelle voltooiing van het BRAVO-project van Rijkswaterstaat en de provincie Utrecht met onder meer de zuidelijke randweg. Dit geeft de gemeente Woerden geen extra kosten en leidt tot een vermindering van de verkeersdruk in de stad.
- Stimulering van openbaar vervoer binnen Woerden en naar en van de kernen. Dit kan door middel van een buurtbus, en wordt aangevuld door AutoMaatje. Ouderen en gehandicapten blijven op deze wijze mobiel.
- Elektrisch vervoer wordt bevorderd door meer mensen kennis te laten maken met elektrische auto's.
- Bezorgscooters zijn in de praktijk vaak niet veilig, niet schoon en niet duurzaam. Bezorgdiensten voor maaltijden gaan wij stevig stimuleren, en desnoods dwingen, om het bezorgen binnen drie jaar per (elektrische) fiets te doen.

- We willen de snelle fietsverbinding van en naar Utrecht verder verbeteren en uitbouwen. Hierbij is er aandacht voor de verbetering van het fietspad tussen Harmelen en De Meern.
- Wijk- en dorpsplatforms en lokale VVN-afdelingen krijgen inspraak in verkeersveilige maatregelen in hun wijk of dorp, met name voor kwetsbare verkeersdeelnemers. Een voorbeeld hiervan is bijvoorbeeld de aanleg van drempels en veilige thuis-schoolroutes.
- Wat ons betreft wordt de centrumring een 'auto-te-gast'-straat. Maar tot de realisatie daarvan zorgen we dat er maatregelen komen waardoor mensen zich gaan houden aan de 30-km-zone.
- Het betaald parkeren in de binnenstad levert nu precies evenveel op dan de kosten die de gemeente maakt voor parkeren. Dat willen we zo houden, want een verlaging van de parkeertarieven betekent eigenlijk subsidie op autobezit. We stimuleren liever dat mensen fietsend naar de binnenstad komen.
- Meer fietsoplaadplekken, bijvoorbeeld bij winkelcentra en sportverenigingen.

BESTUUR EN DEMOCRATIE VOOR ALLE WOERDENAREN

WAT IS ONZE VISIE?

Echte democratie is veel meer dan een keer in de vier jaar naar de stembus gaan, een gemeenteraad kiezen en dan er maar op vertrouwen dat alles goed komt. In onze stad wonen zelfstandige en mondige burgers. Mensen met verschillende achtergronden, overtuigingen en voorkeuren. Wij willen dat mensen mee kunnen praten en mee kunnen denken over beslissingen, of ze nu voor de gehele gemeente gelden of voor de wijk of straat waar zij wonen. Ook aan het begin als problemen worden besproken, oplossingen worden bedacht of als er nieuw beleid wordt ontwikkeld. En ook als er besluiten worden genomen moet goed worden uitgelegd waarom keuzes zijn gemaakt en zeker ook als iets niet kan vraagt dat om goede en transparante communicatie.

Samen zoeken we naar nieuwe manieren van discussie en samen zoeken we naar oplossingen voor problemen in de stad. Democratie is niet alleen praten maar juist ook samen aan de slag. Dus handen uit de mouwen en de luiken van het stadhuis wijd open. Dat betekent dat u van ambtenaren en politici mag verwachten dat ze u actief op weg helpen als u wilt bijdragen aan Woerden. Niet alleen luisteren en adviseren, maar ook meedoen en meewerken. In het stadhuis en in de samenleving proberen we nieuwe dingen uit, en dus maken we ook fouten of levert het beleid niet meteen op wat we wilden. Daar zijn we gewoon open over, en zoeken samen naar oplossingen, zonder meteen koppen op hakblokken te leggen.

Wethouders komen het liefst uit onze eigen gemeente, omdat de verbinding met de samenleving dan vanzelfsprekend is. Onze wethouder zal in ieder geval uit Woerden komen. Maar de woonplaats is maar één van de criteria. Wethouder zijn is een vak en we hebben liever een goede van buiten dan een slechte van binnen de gemeentegrenzen. Wel zijn we dan extra alert op die verbinding in de samenleving.

Iedereen wordt gehoord: mondige burgers die makkelijk meepraten, maar ook inwoners voor wie praten in het openbaar wat minder vanzelfsprekend is. Ook hun stem moet worden gehoord. Maar dat betekent niet dat je altijd gelijk krijgt. Want wij willen dat iedereen in vrijheid zijn leven kan leiden, als je daarmee niet de vrijheid en gelijkheid van een ander in de weg zit. Democratie is geven en nemen en dat moet eerlijk en respectvol verlopen.

WAT HEBBEN WE BEREIKT?

- Met “Woerden zegt Ja tenzij” hebben we in de coalitie nieuwe manieren uitgeprobeerd om inwoners en maatschappelijke organisaties invloed te geven op besluiten en beleid. Met wisselend succes. De verkeersvisie ging eerst niet goed. Maar klikostemmen was meteen een mooi succes en een unieke manier om ieders stem te horen!
- Progressief Woerden heeft vanaf het begin een trekkende en uitdagende rol gespeeld in de Denktank Inwoner en Raad. Met kleine initiatieven zoals de Gast van de Raad en huiskamergesprekken is uitgeprobeerd hoe je als politieke partijen samen het bestuur naar inwoners toe brengt.
- Als we willen dat ambtenaren de luiken van het stadhuis openen en actief samenwerken met Woerdenaren, dan moeten ze de ruimte krijgen om dat te leren. Progressief Woerden heeft zich hier sterk voor gemaakt.

- Progressief Woerden heeft zich sterk gemaakt voor het ‘gebiedsgericht werken’. Meer tijd voor een wijkambtenaar om actief de wijk te helpen leefbaarder en socialer te worden. De gemeenteraad heeft besloten om dit eerst in een pilot uit te proberen in Harmelen en Molenvliet. Wij willen dat dit snel uitgebreid wordt naar alle wijken en dorpen.
- Onze hele fractie, ons hele bestuur en heel veel leden van Progressief Woerden zijn maatschappelijk actief. Bijvoorbeeld in Duurzaam Woerden, het waterschap, Wij zijn Woerden, Inclusie Woerden, Jazz-In Woerden, de moskee, Vluchtelingenwerk, alle wijk- en dorpsplatforms, muziekverenigingen, sportverenigingen en de bibliotheek. Je kunt ons vinden in de wijken, op de pleinen, in de cafés, op de festivals en bij de film en het theater. Omdat wij meedoen in allerlei clubs én omdat we vaak de deuren langs gaan (om te vragen, niet om te zenden), weten we wat er speelt. En bouwen zo mee aan het Woerden van de toekomst.
- Of we nu lesgeven over stemmen aan mensen met een verstandelijke beperking, of we nu voorlezen op basisscholen om kinderen vanaf groep 1 te helpen zelf duurzamer te leven: wij zijn altijd midden in de samenleving.
- We zijn op weg naar betere, meer toegankelijke en transparante informatie van de gemeente, bijvoorbeeld door ‘de staat van Woerden’ en informatie op waarstaatjegemeente.nl

WAT WILLEN WE BEREIKEN?

Meer zeggenschap over straat, wijk en kern

- Woerden ondersteunt actief zelfbestuur in de kernen en wijken met een eigen budget en spelregels over zoveel mogelijk inbreng van iedereen. Het is vooral in de kernen nodig om de diversiteit van betrokkenheid en inbreng te versterken. Bewoners beslissen hierin mee over de inrichting van hun kern of wijk en over de besteding van het budget.
- Woerden ondersteunt ook actief zelforganisatie en zelfbeheer. Als mensen samen zaken willen oppakken, bijvoorbeeld bewonersorganisaties, huurdersorganisaties en cliëntenraden in organisaties die door de gemeente bestuurd worden, krijgen zij de ruimte en de ondersteuning. Denk aan het zelf beheren van plantsoenen in de straat (zie ook openbare ruimte). De gemeente geeft jaarlijks inzicht welke initiatieven opkwamen en hoe zij die heeft ondersteund.

Directe democratie en inspraak

- Woerden is goed georganiseerd en veel clubs laten zich horen aan de gemeente. Maar veel meer mensen doen dat niet. Voor Progressief Woerden is het prioriteit dat ook inwoners die zich niet zomaar zelf laten horen net zoveel stem hebben in meebepalen en meebeslissen. We willen dat de komende jaren nieuwe manieren worden ontwikkeld om inwoners op toegankelijke en laagdrempelige wijze te informeren en betrekken. Dit is iets wat prima past in de routekaart Inclusie. (zie hoofdstuk Samen Leven)
- De gemeente organiseert samenspraak in Harmelen, Kamerik en Zegveld en in de wijken in Woerden. Wijk- en dorpsambtenaren krijgen veel meer tijd om in de wijk te werken. We willen voor iedere wijk een eigen wijkambtenaar die tijd heeft om samen met de inwoners van de wijk de leefbaarheid en de sociale samenhang te verhogen.
- Via digitale burgerpanels worden inwoners niet alleen bevraagd door de gemeente, maar kunnen zij ook vragen stellen en voorstellen doen.

Samen handen uit de mouwen

- Burgerinitiatieven zoals De Verbinding worden door de gemeente actief ondersteund en indien nodig (tijdelijk) gesubsidieerd.
- De gemeente verbetert de klantvriendelijkheid van haar diensten, met vaste aanspreekpunten voor burgers als zij meerdere diensten nodig hebben, simpelere procedures, minder papierwinkel en mogelijkheden om zaken zoveel mogelijk digitaal in te dienen en af te handelen.
- Problemen die in wijken worden gesignaleerd, worden zoveel mogelijk in samenwerking tussen buurtbewoners en gemeentelijke diensten opgelost. Bemiddeling werkt vaak (maar niet altijd) beter dan de juridische weg. De wijkambtenaar is hiervoor de verbindende schakel.

Iedereen wordt gehoord

- Er wordt voor de gehele gemeente een onafhankelijke lokale ombudsman of -vrouw ingesteld, waarbij burgers laagdrempelig terecht kunnen als ze advies willen of een klacht hebben over de gemeente. (zie hoofdstuk zorg)
- We zetten ons ervoor in dat er weer een jongerenraad in Woerden komt die het geluid van jonge mensen in de politiek laat horen. Want juist deze groep is zwaar ondervertegenwoordigd in de politiek en heeft vaak goede innovatieve ideeën voor hun toekomst in Woerden.
- De Raad laat zich veel meer dan nu voeden door de geluiden uit de samenleving. De gemeente zorgt dat inwoners en maatschappelijke organisaties gevraagd worden informatiebijeenkomsten met de gemeente te verzorgen. Ook als mensen of organisaties ongevraagd willen adviseren of agenderen krijgen ze hiervoor ruimte.
- De lessen van ‘Woerden zegt ja, tenzij’ worden vertaald naar een helder kader zodat vooraf duidelijk is over welke kwesties inwoners, bedrijven en maatschappelijke organisaties op welke manier meedenken, meebeslissen en meedoen en wie wanneer knopen doorhakt.

De luiken open!

- De gemeente communiceert in eenvoudig Nederlands, zodat iedereen het begrijpt. (zie ook Samen Leven)
- De gemeente maakt het voor de burgers gemakkelijker om aan informatie te komen, bijvoorbeeld via een gemeente-app. Ook voor mensen die geen Internet gebruiken zorgt de gemeente voor goede schriftelijke informatie.
- We willen de gemeentepolitiek dichterbij brengen door betere informatie via de krant en via social media en door het verder werken met de denktank ‘inwoner en raad’
- Woerden stelt een openbare dag van de begroting en een openbare dag van de verantwoording in. Daarbij worden de burgers op een begrijpelijke wijze meegenomen in de plannen, de besteding van geld en de resultaten van beleid. Bij de dag van de begroting kunnen inwoners zelf meedenken over prioriteiten.
- Brieven en verzoeken van burgers worden binnen 3 werkdagen beantwoord, tenminste met een ontvangstbevestiging waarin wordt verteld hoe de afhandeling gaat.
- De gemeente heeft veel cijfers en resultaten over de gemeente en gemeenschap en maakt die data actief openbaar (open data en infographics).
- De gemeente gaat in samenspraak met inwoners en maatschappelijke organisaties met een stofkam door haar eigen regels, met het doel procedures te vereenvoudigen en regels die niet nodig zijn af te schaffen.

- Wethouders en ambtenaren krijgen binnen de afgesproken beleidskaders meer speelruimte voor flexibiliteit, initiatief, maatwerk en improvisatie.
- Aanvullend op de doorlichting op integriteit bij de aanstelling van burgemeester en wethouders wordt er een integriteitscode voor raadsleden ontwikkeld, die zij bij aantreden moeten ondertekenen.

FINANCIËN

WAT IS ONZE VISIE?

Woerden heeft het financieel over het algemeen goed voor elkaar. De begroting is elk jaar sluitend en we hebben meer in de reserve dan we nodig hebben om een gezonde gemeente te zijn. Dat komt doordat we bijna elk jaar minder uitgeven dan dat we vooraf begroten. Dat is op zich goed nieuws, het betekent dat de politiek zuinig is op het belastinggeld dat wij bij elkaar brengen. Tegelijk zagen we in 2017 dat er opeens tegenvallers waren, die we eerder niet als risico benoemd hadden in de eerdere begrotingen.

Progressief Woerden wil daarom aan het begin van de komende periode het goede politieke gesprek voeren over onze manier van risico's calculeren, maar ook over het niet nodeloos oppotten van geld dat van de Woerdenaren is. Als de risico's beter in kaart zijn, kunnen we ook beter inschatten hoeveel geld er over is om uit te geven aan innovaties, die ons gaan helpen om de grote uitdagingen van de komende jaren aan te gaan. Dus niet nodeloos geld uitgeven, maar investeren in de toekomst om zo geld te besparen.

Dat wordt een spannend proces, want uiteraard willen ook wij dat Woerden een financieel zeer solide gemeente blijft. En tegelijkertijd willen we dat de gemeente nog meer gaat faciliteren, zodat het bedrijfsleven, het maatschappelijk middenveld en inwoners van Woerden innovatief antwoorden kunnen zoeken op de uitdagingen van onze tijd. We willen vooral kijken naar bestedingen die ten goede komen aan de belastingbetalers. Want de overheid is een goede risicodragers om maatschappelijke transitie los te trekken en in beweging te brengen.

Investerings dus, die ons helpen om de uitdagingen van de toekomst aan te gaan. Uitdagingen zoals het streven naar een duurzame wereld. Zorgen dat iedereen met zijn talenten terecht kan in onze samenleving en zo ook bij kan gaan dragen (inclusie). Om voor deze 'slimme' investeringen ruimte te laten, zijn we in dit programma zuinig geweest waar het gaat om 'makkelijke beloftes'. Een randweg kost al snel miljoenen. Beloven de OZB te verlagen is makkelijk, maar je moet er wel voor bezuinigen op bijvoorbeeld onderwijs, jeugdzorg of onderhoud van het groen.

WAT HEBBEN WE BEREIKT?

- Elk jaar is er een sluitende begroting geweest. Vaak moesten daarvoor bezuinigingsposten gevonden worden, terwijl het jaar daarna geld over bleek.
- Progressief Woerden heeft bij de coalitie-onderhandelingen afgedwongen dat er een 'investeringsfonds sociaal domein' kwam zodat er bewegingsruimte was voor organisaties en inwoners om de veranderingen in zorg en welzijn op een innovatieve manier het hoofd te bieden. De regels die de raad echter stelde aan het uitgeven van het investeringsfonds, maakte dat die innovatie niet goed los kwam. Dat willen we nu anders doen.

WAT WILLEN WE BEREIKEN?

- We willen de hele begroting beter doorlichten op risico's. Als de risico's echt goed in beeld zijn, zien we beter welk geld we nodeloos op de bank hebben staan. Risico's zijn op zich niet erg, want de gemeente is een prima risicodragers om veranderingen te bereiken.
- Vervolgens willen we inventariseren hoeveel geld we 'over' hebben om te investeren in innovaties die ons helpen om de uitdagingen van deze tijd aan te gaan zoals inclusie, sociale samenhang in wijken en dorpen, innovaties in de economie en arbeidsmarkt, verduurzaming van woningen en een aardgasvrij Woerden
- Daarvoor willen we een Woerdens Innovatiefonds (WIF) instellen. Dat doen we door (het nader te bepalen) deel van de reserves beschikbaar stellen voor innovaties op het gebied van door de raad vast te stellen veranderingen in de samenleving. Innovaties waarvan aannemelijk is dat ze op den duur weer renderen, en zo effectiever bijdragen aan iedereen in Woerden.
- Wij willen dat de gemeente zijn begrotingsproces doorlicht. De structurele overschotten van een aantal jaren, maar ook de tegenvallers uit 2017 leiden tot de vraag of het begrotingsproces in de gemeente voldoende doelmatig verloopt.
- We willen de OZB verhogen met 2% om de opbrengst hiervan direct in te zetten voor het subsidiëren van verduurzaming eigen woningen. Zo kunnen huiseigenaren geld verdienen met verduurzaming, terwijl huiseigenaren die niks doen een beetje meer betalen. (zie hoofdstukken duurzaamheid en wonen)